

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1940

N:o 3—8

-
- Innehåll:** N:o 3. Landskapslag angående ändring av och tillägg till § 2 i landskapslagen om sättet för skjutshållningens utgörande i landskapet Åland, utfärdad den 15 mars 1928.
N:o 4. Landskapslag om kommunala barnmorskor i landskapet Åland.
N:o 5. Landskapslag om framskjutande av 1940 års ordinarie val av kommunalfullmäktige uti landskommunerna i landskapet Åland och stadsfullmäktige i Mariehamn till år 1941.
N:o 6. Landskapslag angående i Mariehamn och på landet i landskapet Åland tjänstgörande överkonstaplars samt äldre och yngre konstaplars avgångsålder.
N:o 7. Landskapslag om landskommunerna i landskapet Åland under åren 1940—1942 tillkommande landskapsunderstöd för folkskolebyggnader.
N:o 8. Landskapslag om framskjutande av 1940 års landstingsmannaval till år 1941.
-

N:o 3.

Landskapslag

angående ändring av och tillägg till § 2 i landskapslagen om sättet
för skjutshållningens utgörande i landskapet Åland,
utfärdad den 15 mars 1928.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 5 april 1940.

Utfärdad i Mariehamn den 14 maj 1940.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting antagit nedanstående

LANDSKAPSLAG
angående ändring av och tillägg till § 2 i landskapslagen om sättet för skjutshållningens utgörande i landskapet Åland, ut-

färdad den 15 mars 1928.

I enlighet med Ålands landstings beslut varder härmed stadgat, att § 2 i landskapslagen om sättet för skjutshållningens utgörande i landskapet Åland, utfärdad den 15 mars 1928, skall erhålla följande lydelse:

§ 2.

Vid skjutsanstalterna i skärgården samt vid övriga skjutsanstalter under rådande menföre vintertid, eller då trafik med motorfordon på grund av vägnätets tillstånd eller av annan orsak icke kan försiggå, äge landskapsnämnden förordna, att skjutsnin-

gen får utföras med häst i enlighet med föreskrifterna i landskapslagen angående skjutsväsendet i landskapet Åland.

Kan båtskjuts av särskild anledning icke verkställas med motordriven farkost, må landskapsnämnden bestämma, att dylik skjuts skall utgöras med rodd- eller segelbåt.

Mariehamn den 22 februari 1940.

På landstingets vägnar:

JULIUS SUNDBLOM.

talman.

Johannes Holmberg

vicetalman.

Herman Mattsson.

vicetalman.

N:o 4.

Landskapslag

om kommunala barnmorskor i landskapet Åland.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 5 april 1940.

Utfärdad i Mariehamn den 14 maj 1940.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting antagit nedanstående landskapslag om kommunala barnmorskor i landskapet Åland.

§ 1.

Mariehamn och varje landskommun i landskapet Åland bör i sin tjänst hava examinerade barnmorskor i enlighet med vad i denna landskapslag stadgas.

§ 2.

I landskommun, vars invånarantal enligt mantalslängden icke överstiger femtusen, skall finnas minst en barnmorska. Dock må sådana mindre, till varandra gränsande kommuner, vilkas sammanlagda invånarantal ej överstiger femtusen, liksom även större kommuner, där delar av kommunerna så omedelbart ansluta sig till varandra, att tillsättande av en gemensam barnmorska är lämpligt, vara berättigade att, efter det landskapsnämnden härom inhämtat medicinalstyrelsens utlåtande, med landskapsnämndens bifall avlöna gemensam barnmorska.

Antalet barnmorskor, som skall avlönas i Mariehamn, fastställas av landskapsnämnden.

§ 3.

Från vad ovan är stadgat angående kommunernas skyldighet att avlöna barnmorskor kan landskapsnämnden, efter att hava inhämtat medicinalstyrelsens utlåtande, på anhållan av vederbörande kommun tillsvidare, dock ej för längre tid än fem år i sänder, bevilja sådan lättnad, som i betraktande av förhållandena befinnes nödig samt utan risk för hälsovården kan medgivas.

Finnes i kommunen barnmorska, som står i enskild eller i sammanslutnings tjänst, och föreligger intet hinder för att hon allmänt anlitas såsom barnmorska i kommunen, skall sådan barnmorska inberäknas i antalet av kommunens barnmorskor samt anses innehava samma ställning vad tjänsteår och pension vidkommer som kommunalbarnmorska.

§ 4.

För kommunalbarnmorska skall uppgöras reglemente i vilket, såvitt kommunen är berättigad att därom besluta, barnmorskans rättigheter och skyldigheter närmare bestämmas, och skall å reglementet, angående vilket landskapsnämnden bör inhämta medicinalstyrelsens utlåtande, utverkas landskapsnämndens fastställelse.

Reglementet skall innehålla:

- 1) bestämmelse angående eventuell indelning av kommunen i barnmorskedistrikt;
- 2) bestämmelser om huru barnmorska antages till befattning eller från densamma entledigas, om eventuell ömsesidig uppsägningstid samt om barnmorska årligen tillkommande semester;
- 3) närmare bestämmelser angående barnmorskas avlöning och sättet för dess erläggande samt om barnmorskas boningsort och bostad eller mot bostad svarande penningvederlag;
- 4) barnmorsketaxa, i vilken fastställs förlossningsarvodets storlek och skälig ersättning åt barnmorskan för av förlossningshjälpen föranledda direkta utgifter;
- 5) bestämmelse angående barnmorskas skyldighet att meddela vägledning i spädbarnsvård ävensom moderskapsrådgivning, som skall äga rum under läkares inseende och enligt hans anvisningar;
- 6) bestämmelser därom, huru den moderskapsrådgivning är anordnad, som skall äga rum under läkares inseende och enligt hans anvisningar;
- 7) bestämmelser om barnmorskas ålig-

ganden i fråga om moderskapsunderstöd; samt

8) bestämmelser om barnmorskas åligganden beträffande vaccinerings.

§ 5.

Kommunalbarnmorska anställs såväl i Mariehamn som i landskommun av vederbörande kommunala myndighet, efter det befattningen trettio dagar varit ledigslagen och vederbörande provinsial- eller distriktsläkare avgivit utlåtande om sökandena.

Kommunalbarnmorska är, med iakttagande av i vederbörigen för kommunalbarnmorska stadfäst reglemente bestämd uppsägningstid, berättigad att avgå från sin befattning, samt, därest hon anskaffat godkänd vikarie, jämväl utan iakttagande av uppsägningstid. Uppsägning skall ske skriftligen hos hälsovårdsnämnden.

Vederbörande kommunala myndighet är likaså, med iakttagande av ovannämnda uppsägningstid, berättigad att entlediga barnmorska från befattning, för såvitt provinsialläkaren eller vederbörande distriktsläkare anser giltigt skäl härför föreligga.

Om barnmorskas anställande i eller avgång eller entledigande från befattning bör ofördröjligen anmälas hos provinsialläkaren eller distriktsläkaren och landskapsnämnden.

§ 6.

Barnmorska, som enligt denna landskapslag står i kommunens tjänst, skall i grundlön erhålla minst tolv tusen mark i året och därjämte ordentlig bostad, omfattande minst ett rum, kök och förstuga

jämte värme och lyse samt badstuga eller badrum eller, i den mån dessa naturaförmaner icke stå henne till buds, mot dem svarande penningvederlag i enlighet med förhållandena på orten.

Kommunen bör även, såvida det utan att föranleda oskäligen kostnader är möjligt, anordna telefonförbindelse till den för barnmorskan anvisade bostaden.

§ 7.

Barnmorska är berättigad till förlösningssarvode enligt den i § 4 omförmälda taxan, från vars erläggande medellösa och mindre bemedlade dock äro befriade. Tillika är hon för av förlösningshjälpen föranledda direkta kostnader berättigad till ersättning, beräknad enligt sagda taxa, samt till erhållande av fri skjuts till och från förrättningsstället ävensom till kost under vistelsen därstädes. Sagda ersättning och skjutslega erlägges för obemedlad och mindre bemedlad av kommunen.

§ 8.

Kommunalbarnmorskas lön utbetalas månatligen ur kommunalkassan. Jämte ordinarie lön är barnmorska berättigad att månatligen erhålla ersättning enligt taxa för direkta utgifter, föranledda av förlösningshjälpen åt medellös och mindre bemedlad barnaföderska i kommunen samt, därest hon icke erhållit fri skjuts till förrättningsplatsen och därifrån tillbaka, ersättning för skjutsningskostnaderna.

§ 9.

Kommunalbarnmorskas bostad, som skall godkännas av provinsialläkaren eller

vederbörande distriktsläkare, bör vara fredlig och hava tillgång till vatten, erforderlig mängd klabbad brännved, del i källare samt nödiga uthus, därest icke dessa på ett tidsenligare sätt anordnats i samband med bostaden.

§ 10.

Kommunen är berättigad att för varje enligt denna landskapslag anställd barnmorska i årligt landskapsunderstöd erhålla tiotusen mark.

Uppstår för någon kommun på grund av dess geografiska läge eller ekonomiska ställning svårigheter att avlöna barnmorska, kan sådan kommun bispringas med understöd utöver det i moment 1 nämnda beloppet.

§ 11.

Ur landskapsmedel utgående understöd för barnmorskas avlöning skall efter utgången av varje kalenderhalvår ofördröjligen rekvireras hos landskapsnämnden. Rekvisitionen skall åtföljas av utredning, som bestämmes av nämnden.

§ 12.

Barnmorska i kommunalbarnmorskebefattning beviljas av landskapsmedel ålders-tillägg för fyra årsperioder åt gången med fyra för hundra av grundlönen och fyra särskilda gånger. För erhållande av ålders-tillägg är kommunalbarnmorska berättigad att tillgodoräkna sig även den verksamhetstid, under vilken hon varit anställd som barnmorska i statens, kommuns, bodelags, sammanslutnings eller stats- eller landskapsbidrag åtnjutande enskild anstalts tjänst.

§ 13.

Barnmorska tillkommande ålderstillägg ansökes skriftligen hos landskapsnämnden och beviljas av denna.

§ 14.

Kommunalbarnmorska är vid uppnådd sextio års ålder skyldig att avgå från sin befattning. Dock kan landskapsnämnden, efter att hava hört den kommunalmyndighet, som äger anställa barnmorska, berättiga barnmorska att kvarstå i sin befattning ända till sextiofem års ålder.

Barnmorska, vilken oförvitligen tjänat såsom kommunalbarnmorska i trettio år, vare efter uppnådd sextio års ålder vid avgång från sin befattning berättigad att av landskapsmedel i årlig livstidspension erhålla sextio för hundra av grundlönen eller sjutusentvåhundra mark. Såsom berättigande till pension äger kommunalbarnmorska att räkna sig till godo även den tid, vilken hon enligt § 12 får tillgodoräkna sig med avseende å ålderstillägg. Blir kommunalbarnmorska tidigare, än vad ovan sagts, varaktigt oförmögen till sin befattning, berättiga tio pensionsår till tio trettondedelar av fullt pensionsbelopp och varje påföljande fullt pensionsår till ytterligare en trettondedel därav, intill dess fullt pensionsbelopp uppnås. Lider hon av sjukdom, som innebär fara för nyfött barn, och hon av denna anledning måste entledigas, kan landskapsnämnden, efter inhämtat utlåtande av provinsialläkaren eller vederbörande distriktsläkare, bevilja henne vårdbidrag för viss tid eller skälig pension oberoende av pensionsåren.

§ 15.

Barnmorska tillkommande pension eller vårdbidrag ansökes skriftligen hos landskapsnämnden och beviljas av denna med iakttagande i tillämpliga delar av vad om innehavares av landskapstjänst eller befattning rätt till pension är särskilt stadgat.

§ 16.

I kommuns tjänst anställd barnmorska bör minst vart tionde år deltaga i de repetitionskurser i allmän förlossningslära, som för äldre barnmorskor anordnas, för vilket ändamål barnmorskorna skola erhålla understöd ur anslag, som därför upptagas i landskapets utgiftsstat.

§ 17.

Landskapsnämnden skall tillse, att beträffande organisationen och handhavandet av kommunal barnmorskebefattning lag och fastställda reglementen iakttagas.

§ 18.

Provinsialläkare eller vederbörande distriktsläkare skall närmast tillse, att stadgandena angående kommunalbarnmorska iakttagas. Finner provinsialläkaren eller vederbörande distriktsläkare eller har till hans kännedom kommit, att utfärdade bestämmelser eller stadfäst reglemente icke iakttagits, skall han ofördröjligen, därest hans erinringar icke beaktats, göra anmälan om saken hos landskapsnämnden.

§ 19.

Denna landskapslag, varigenom landskapslagen den 15 maj 1926 om antagande

av lagen den 31 december 1924 angående
ändring av lagen om anställande av barn-
morskor i landskommunerna och deras av-
löning, given den 6 februari 1920, upphä-

ves, träder omedelbart i kraft, dock sålun-
da att i densamma fastställda grundlön
och ålderstillägg skola utbetalas från in-
gången av år 1939.

Mariehamn den 1 december 1939.

På landstingets vägnar:

JULIUS SUNDBLOM.

talman.

Johannes Holmberg

vicetalman.

Herman Mattsson.

vicetalman.

N:o 5.

Landskapslag

om framskjutande av 1940 års ordinarie val av kommunalfullmäk-
tige i landskommunerna i landskapet Åland och
stadsfullmäktige i Mariehamn till år 1941.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 5 april 1940.

Utfärdad i Mariehamn den 14 maj 1940.

På framställning av Ålands landskaps-
nämnd har Ålands landsting antagit ne-
danstående

LANDSKAPSLAG

om framskjutande av 1940 års ordinarie
val av kommunalfullmäktige i landskom-

munerna i landskapet Åland och stadsfull-
mäktige i Mariehamn till år 1941.

I enlighet med Ålands landstings beslut
stadgas:

De i kommunallagen för landskommu-
nerna i landskapet Åland, utfärdad den 21

augusti 1930, landskapslagen den 15 december 1931 om kommunalförvaltning i Mariehamn samt i landskapslagen den 14 juli 1925 om ändring av kommunala vallagen, given den 21 februari 1925, avsedda ordinarie val av fullmäktige, vilka enligt nämnda landskapslagar borde äga rum den 4 eller den 5 december 1940, skola förrät-

tas den 4 eller den 4 och 5 december 1941, på sätt i sistnämnda vallag stadgas.

De fullmäktige och deras ersättare, vilkas verksamhetstid under mellantiden utgår, vare skyldiga att kvarstå i sitt uppdrag till dess valen ägt rum och de valdas verksamhet vidtagit.

Mariehamn den 22 februari 1940.

På landstingets vägnar:

JULIUS SUNDBLÖM.

talman.

Johannes Holmberg

vicetalman.

Herman Mattsson.

vicetalman.

N:o 6.

Landskapslag

angående i Mariehamn och på landet i landskapet Åland tjänstgörande överkonstaplars samt äldre och yngre konstaplars avgångsålder.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 5 april 1940.

Utfördad i Mariehamn den 14 maj 1940.

§ 1.

I Mariehamn och på landet i landskapet Åland tjänstgörande överkonstaplar samt

äldre och yngre konstaplar äro skyldiga att avgå från sin befattning vid uppnådd sextio års ålder.

I föregående moment stadgad avgångs- ålder berör icke sådan vid polisinrättningen i Mariehamn tjänstgörande överkonstapel samt äldre och yngre konstapel, som kan komma att anställas för utförande av enbart kansliarbete eller andra därmed jämförliga uppdrag.

Under vilka förutsättningar och i vilken ordning polisman i landskapet Åland kan bibehållas i sin befattning även efter det han uppnått avgångsålder, därom stadgas i § 3 av landskapslagen den 31 maj 1929 angående utnämningssbrev för innehavare av landskapets tjänster och fasta befattningar samt om deras rätt att kvarstå i sin tjänst eller befattning ävensom skyldighet att därifrån avgå, sådant detta lag-

rum ändrat lyder i landskapslagen den 8 juli 1931.

§ 2.

Denna landskapslag träder omedelbart i kraft.

§ 3.

De konstaplar, som vid denna landskapslags ikraftträdande redan uppnått eller före den 1 september 1940 uppnå sextio års ålder, äro skyldiga att nämnda dag avgå från sin befattning; och bör vederbörande konstapel, i fall han även därefter önskar kvarstå i sin befattning, därom göra framställning hos landskapsnämnden senast den 31 maj 1940.

Mariehamn den 1 december 1939.

På landstingets vägnar:

JULIUS SUNDBLOM.

talman.

Johannes Holmberg

vicetalman.

Herman Mattsson.

vicetalman.

Landskapslag

om landskommunerna i landskapet Åland under åren 1940—1942
tillkommande landskapsunderstöd för folkskolebyggnader.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 12 april 1940.

Utfärdad i Mariehamn den 14 maj 1940.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting antagit nedanstående

LANDSKAPSLAG

om landskommunerna i landskapet Åland under åren 1940—1942 tillkommande landskapsunderstöd för folkskolebyggnader.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

Såsom undantag från stadgandena i §§ 4 och 5 av landskapslagen den 3 juni 1927 om antagande av lagen angående kostnaderna för folkskoleväsendet, given den 8 juni 1926, § 5 i den ändrade lydelse detta lagrum erhållit i den av Ålands landsting

antagna landskapslagen av den 15 juli 1932 om ändring av lagen den 8 juni 1926 angående kostnaderna för folkskoleväsendet, given den 11 december 1931, äro landskommunerna i landskapet Åland berättigade att under åren 1940—1942 erhålla i nämnda § 5 avsedda landskapsunderstöd för folkskolebyggnader, allenast där byggnadsföretaget vidtagit före nämnda år eller företaget prövas vara oundgängligt och för läropliktens förverkligande behövt. Såframt kommun ej på grund av denna landskapslag kan beviljas förenämnda understöd, må den ej förpliktas till byggnadsföretag.

Mariehamn den 22 februari 1940.

På landstingets vägnar:

JULIUS SUNDBLÖM.

talman.

Johannes Holmberg
vicetalman.

Herman Mattsson.
vicetalman.

N:o 8.

Landskapslag

om framskjutande av 1940 års landstingsmannaval till år 1941.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 19 april 1940.

Utfärdad i Mariehamn den 14 maj 1940.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting beslutat antaga nedanstående

LANDSKAPSLAG

om framskjutande av 1940 års landstingsmannaval till år 1941.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

De i landstingsordningen för landskapet Åland, utfärdad den 7 maj 1923, och vallagen för landskapet Åland av den 20 au-

gusti 1924 föreskrivna landstingsmannaval, vilka enligt nämnda vallag borde äga rum i varje kommun den 15 juni 1940, skola förrättas den 16 juni 1941, på sätt i vallagen för landskapet Åland är stadgat.

De landstingsmän och deras ersättare, vilkas verksamhetstid under mellantiden utgår, vare skyldiga att kvarstå i sina uppdrag, till dess landstingsmannavalen ägt rum och de nyvalda landstingsmännens mandat vidtagit.

Mariehamn den 22 februari 1940.

På landstingets vägnar:

JULIUS SUNDBLÖM.

talman.

Johannes Holmberg

vicetalman.

Herman Mattsson.

vicetalman.
